

Česká 149
276 01 Mělník
tel.: 951 424 601
ID DS: ahwdypi
e-mail: kokorin@nature.cz
www.nature.cz

Český horolezecký svaz
Nádražní 29/21
150 00 Praha 5
ID DS: mdbqgbk

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: SR/0077/KK/2023 - 3

VYŘIZUJE: VALDA

DATUM: 10. SRPNA 2023

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj (dále také „Správa“), jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny stanovený § 75 odst. 1 písm. e) a příslušný podle ust. § 78 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny – v platném a účinném znění (dále jen „zákon“), po provedeném správním řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád – v platném a účinném znění (dále jen „správní řád“) vydává toto

ROZHODNUTÍ

Správa na základě žádosti Českého horolezeckého svazu, IČO: 00460001, se sídlem Nádražní 29/21, 150 00 Praha 5 – Smíchov (dále jen „žadatel“), doručené dne 17. 7. 2023, podle § 44 odst. 3 zákona v souladu s § 44b zákona

s o u h l a s í

s provozováním horolezectví na území přírodní památky Stříbrný vrch daného v ust. čl. 2 odst. 1 písm. l) vyhlášky Správy č. 2/2002 ze dne 19. 11. 2002 o zřízení přírodní památky „Stříbrný vrch“ (dále jen „vyhláška Správy č. 2/2002“), a to do 31. 12. 2029.

Souhlas se uděluje za těchto podmínek:

- 1) Horolezectví je možné provozovat na území přírodní památky (PP) Stříbrný vrch pouze v období od 1. 7. do 31. 12. každého roku.
- 2) Souhlas se vztahuje pouze na žadatele (ČHS) a jeho členy, kteří jsou povinni prokázat se na výzvu pracovníka Správy platným průkazem ČHS.
- 3) Na území PP Stříbrný vrch nebudou prováděny žádné prvovýstupy a nebudou doplňovány další pevné jisticí prvky do stávajících lezeckých cest (tzv. dojišťování cest).
- 4) Údržbu horolezeckých zařízení včetně trvalých jisticích prostředků může žadatel provádět pouze takovým způsobem, při kterém nedojde ke změně charakteru stávajících horolezeckých cest; zejména nesmí dojít ke snížení jejich obtížnosti.
- 5) Na území PP Stříbrný vrch nebudou odstraňovány nebo jinak narušovány dřeviny, ani nebude z důvodu úpravy horolezeckých cest jiným způsobem poškozován vegetační kryt (porosty mechů a lišejníků) na vrcholech skal, skalních spárách, terasách, apod.
- 6) Osoby provozující horolezectví na základě tohoto rozhodnutí (dále jen „lezci“) musí na území PP Stříbrný vrch dodržovat následující pravidla.
 - Na území PP Stříbrný vrch smí lezci provozovat horolezectví pouze způsobem nepoškozujícím pískovcové skály a na ně vázané rostlinné a živočišné druhy. Za způsob poškozující pískovcové skály se považuje zejména:
 - a) použití chemických či minerálních látek sloužící k vysoušení kůže na ruku nebo snižujících tření (např. magnesium).
 - b) použití jisticích pomůcek porušujících pískovec (např. skoby, pevné nebo mechanické vklíněnce, s výjimkou textilních),
 - c) rytí či vysekávání chytů nebo prorážení nedokonalých hodin a dření skály při manipulaci s lanem,
 - d) použití obuvi s tvrdou podrážkou či použití zimní lezecké výstroje,

- e) slaňování pomocí stromů a keřů s výjimkou nouzových případů, kdy trvalé vrcholové zařízení pro slaňování chybí nebo je poškozeno a při ohrožení lidského života,
- f) lezení na pískovcových skalách nasáklých srážkovou vodou, zasněžených či zledovatělých,

- Na území PP Stříbrný vrch jsou lezci povinni:
 - a) užívat k přístupu ke skalám přednostně lesní a turistické cesty; tam, kde nejsou vyznačeny, volit přístup tak, aby sešlapem nedocházelo k poškození povrchu půdy a její následné erozi,
 - b) chovat se šetrně ke všem složkám životního prostředí, zachovávat klid, maximálně šetřit dochovaný stav a vegetační kryt,
 - c) pohybovat se na hranách skal a vrcholcích věží, které jsou přístupné pouze horolezeckou technikou, jen v nezbytně nutné míře, a to v okolí vrcholových knížek a trvalých vrcholových zařízení pro slaňování (slaňovacích kruhů),
 - d) nerušit hnízdění ptactva a oznamovat zjištěná zahnízdění ptáků (včetně starých pobytových znaků) Správě nebo příslušnému správci skalní oblasti, který tuto skutečnost neprodleně sdělí Správě.
 - f) v případě nezbytného použití skalních útvarů (hodin, hrotů, apod.), stromů nebo keřů k zajišťování postupovat tak, aby skálu nebo dřevinu nepoškodili (např. obrušováním),
 - g) prostupovat výstupové horolezecké cesty vždy zdola bez použití techniky „top rope“, tedy s částečným nebo plným jištěním shora nebo ze strany. Horní jištění může sloužit jen pro zajištění dalších členů lanového družstva (v počtu nejvýše 5 osob) a nesmí být použito pro aktivní podporu při překonávání gravitace (např. tažením lana).
- Přemísťování veškerých kruhů a zajišťovacích prostředků, hrazdiček a držáků vrcholových knížek je možné jen ohrožují-li bezpečnost lezení nebo vyžadují-li to zájmy ochrany přírody, a to vždy po předchozím projednání se Správou.
- Veškeré zajišťovací prostředky, výstroj a výzbroj musí být takové povahy a musí být používány takovým způsobem, aby nepoškozovaly skálu ani přírodní prostředí.

- 7) S ohledem na rozsáhlou členskou základnu zajistí žadatel publikaci tohoto rozhodnutí na svých internetových stránkách a případně v dalších médiích, která se zabývají horolezeckou tematikou.

Platnost tohoto rozhodnutí je omezena **do 31. 12. 2029**

Odůvodnění:

Dne 17. 7. 2023 Správa obdržela prostřednictvím datové schránky „žádost o vydání souhlasu s provozováním horolezectví na území přírodní památky Stříbrný vrch nacházející se na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj“.

V předložené žádosti bylo uvedeno, že s ohledem na blížící se konec platnosti stávajícího souhlasu s provozováním horolezectví uvnitř přírodní památky Stříbrný vrch (rozhodnutí Správy č.j. SR/10002/KK/2013-4 ze dne 12. 8. 2013), je požadováno vydání nového souhlasu, a to na dobu do konce roku 2029, kdy končí platnost souhlasu Správy s vyznačením horolezeckých terénů v dané lokalitě (č.j. SR/0113/KK/2019-4 ze dne 21. 11. 2019). Žadatel dále navrhl, aby byl požadovaný souhlas vydán formou opatření obecného povahy tak, aby se vztahoval na všechny lezce.

Dotčené území přírodní památky Stříbrný vrch se nachází na území I. zóny odstupňované ochrany přírody CHKO Kokořínsko – Máchův kraj a současně v Evropsky významné lokalitě Roverské skály.

Přírodní památka Stříbrný vrch byla vyhlášena vyhláškou Správy č. 2/2002 z důvodu „ochrany výjimečné ukázky reliktního rozvolněného boru na pískovcových skalách se vzácnými společenstvy bezobratlých živočichů jako je např. slíďák *Alopecosa fabrilis*, který se v České republice vyskytuje pouze na několika místech v severní části CHKO Kokořínsko“. Dle ustanovení článku 2 odst. 1 písm. l) vyhlášky Správy č. 2/2002 je možné jen s předchozím souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody provozovat horolezectví. Cílem ochrany PP

Stříbrný vrch je „Zachování přirozeného vývoje významných geologických fenoménů (pískovcové útvary – zj. voštiny, dutiny, škrapy, železivce, skalní mísy) a vegetace a fauny reliktních borů bez negativních antropogenních vlivů.“ Mezi předměty ochrany tohoto území patří také pískovcové skalní útvary, boreokontinentální bory a suchá vřesoviště nížin a pahorkatin, které se zde nacházejí často na stěnách a vrcholcích oddělených skalních bloků a věží, které jsou pro člověka přístupné pouze horolezeckou technikou.

Vzhledem k významnosti této lokality, která je součástí stálého hnízdiště sokola stěhovavého, neshledala Správa důvody k vydání předmětného souhlasu pro neomezený okruh osob, tedy formou opatření obecné povahy. Takový souhlas by se vztahoval nejen na všechny lezce, ale na neomezený okruh osob, tedy i osoby bez fyzické a odborné lezecké průpravy. K provozování horolezectví těmito osobami uvnitř takto významného zvláště chráněného území neexistuje objektivní důvod, neboť by představovalo příliš velké a zbytečné riziko poškození zdejšího dochovaného přírodního prostředí a možného rušení živočichů.

Dnem podání bylo v souladu s § 44 správního řádu zahájeno správní řízení podle § 44 odst. 3 zákona v souladu s § 44b zákona ve věci vydání souhlasu k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách přírodní památky, a to konkrétně vydání souhlasu s provozováním horolezectví na území přírodní památky Stříbrný vrch daného v ust. čl. 2 odst. 1 písm. l) vyhlášky Správy č. 2/2002.

Zahájení řízení Správa oznámila svým dopisem č.j. SR/0077/KK/2023 – 2 ze dne 18. 7. 2023 všem známým účastníkům řízení a současně usnesením podle § 36 odst. 1 a 3 správního řádu prohlásila, že účastníci řízení mohou navrhnout důkazy a činit jiné návrhy ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od doručení tohoto usnesení a současně mají možnost se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Proti tomuto usnesení se žádný z účastníků neodvolal.

Správa současně vyzooměla o zahájení řízení spolek Česká společnost ornitologická (Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5), spolek Česká společnost entomologická (Viničná 7, 128 00 Praha 2) a spolek Hnutí DUHA Šelmy (Dolní náměstí 27/38, 779 00 Olomouc), které požádaly Správu podle § 70 odst. 2 zákona o informování o zahajovaných správních řízeních v jeho působnosti. Ani jeden spolek v zákonem stanovené lhůtě 8 dnů svou účast ve správním řízení orgánu státní správy neoznámil, nebyl proto jeho účastníkem (§ 70 odst. 3 zákona).

Ve stanovené lhůtě se žádný z účastníků řízení k podkladům rozhodnutí nevyjádřil.

Výše uvedený záměr nebude mít dle ust. § 45i a § 45g zákona významný vliv na žádnou ptačí oblast ani na žádnou evropsky významnou lokalitu soustavy Natura 2000, a proto jej není nutno z tohoto hlediska posuzovat.

Po posouzení všech skutečností uvedených žadatelem v žádosti a zvážení možného ovlivnění veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny při provádění horolezectví Správa dospěla k následujícím závěrům.

Při posuzování záměru Správa zohlednila skutečnost, že horolezectví je na území PP Stříbrný vrch provozováno žadatelem dlouhodobě, a to již před vyhlášením PP Stříbrný vrch. Aby nedošlo k postupnému zvyšování dosavadní nízké intenzity provozování horolezectví v dotčeném území (zvyšování počtu lezců, rozšiřování lezeckých cest), stanovila Správa omezující podmínky, které vycházejí z cíle ochrany PP Stříbrný vrch a jsou v souladu s obecnými pravidly lezení v pískovcových skalních oblastech v Čechách, která stanovuje pro své členy žadatel. Současně vychází z podmínek rozhodnutí Správy č.j. SR/0113/KK/2019-4 ze dne 21. 11. 2019, které určuje základní rámec pro provozování horolezectví v rámci všech horolezeckých terénů vyznačených na území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj.

Správa přihlížela také k tomu, že žadatel v roce 2019 uzavřel s AOPK ČR dohodu o spolupráci, kde deklaroval, že prosazuje šetrné chování ke skalám a k přírodě zakotvené v „Pravidlech lezení na pískovcových skalách v Čechách“, a respektuje zákaz používání magnézia, o kterém rozhodla Oblastní vrcholová komise Dubské skály.

Správa tedy nezjistila žádné skutečnosti, které by bránily vydání souhlasu s provozováním horolezectví na této lokalitě na požadované období. Svůj souhlas Správa podmiňuje stanovením podmínek, za kterých je možné horolezectví provozovat.

Jednou ze zásadních stanovených podmínek je omezení provozu horolezectví pouze na období od 1. 7. do 31. 12. každého roku. Důvodem ke stanovení této podmínky je potřeba

omezení možných rušivých vlivů v této lokalitě v době hnízdění zvláště chráněných druhů ptáků, kteří se zde prokazatelně pravidelně vyskytují (např. sokol stěhovavý, krkavec velký, a další). Provozování horolezectví v této lokalitě může mít na hnízdící ptáky výrazně větší negativní vliv než běžná přítomnost pěších turistů, jelikož horolezci se pohybují na běžně nepřístupných místech na stěnách, hranách a nepřístupných vrcholcích pískovcových skalních masivů a věží. Při horolezecké činnosti tak dochází k dlouhotrvajícímu pobytu lidí v prostorech, které ptáci využívají pro odpočinek, konzumaci potravy i rozmnožování. Zvláště chráněné druhy ptáků, jsou velmi citlivé vůči přítomnosti lidí v prostoru hnízdiště i v blízkém okolí. Skalní objekty na území PP Stříbrný vrch prokazatelně využívá pro odpočinek či zpracování a konzumaci kořisti právě sokol stěhovavý hnízdící v sousední přírodní rezervaci Vlhošť. Větší náchylnost na rušení je zejména v období od 1. 1. do 30. 6. každého roku, kdy na hnízdišti probíhá tok, páření, inkubace snůšky a krmení mláďat do doby, než opustí hnízdo. Stanovení této podmínky je zcela v souladu s návrhem žadatele uvedeným v žádosti. Protože souhlas s provozováním horolezectví se vydává na základě předložené žádosti přímo žadateli, stanovila Správa podmínku, že souhlas se vztahuje na žadatele a jeho právoplatné členy, kteří jsou však povinni se v případě kontroly prokázat pracovníkovi Správy příslušným dokladem potvrzujícím členství.

Dle údajů uvedených v publikaci „Horolezecký průvodce. Kokořínsko – Dubské skály, severní oblasti.“ (dále jen „Průvodce“) je koncentrace lezeckých objektů (pískovcových skalních věží a stěn) a lezeckých cest v lokalitě nazvané „Skály na Stříbrném vrchu u Vlhoště“ poměrně vysoká (102 cest na 17 objektech). Většina z těchto horolezeckých objektů se nachází na území PP Stříbrný vrch. Z toho je patrné, že na malé rozloze PP Stříbrný vrch (1,8125 ha) se nachází poměrně velký počet lezeckých cest. Vzhledem k tomu, že dle vyjádření žadatele je toto území využíváno k provozování horolezectví poměrně málo, považuje Správa stávající počet lezeckých cest za dostatečný. Provádění prvovýstupů vedoucí ke zřízení nových lezeckých cest by vedlo ke zvýšení atraktivity území PP Stříbrný vrch a následně ke zvýšení návštěvnosti území lezci. Zpřístupnění nových skalních objektů nebo jejich částí zřízením nových lezeckých cest a zvýšení jejich návštěvnosti je v přímém rozporu s cílem ochrany tohoto území. Pro zachování předmětů ochrany PP Stříbrný vrch je vhodné nezvyšovat turistické a sportovní zatížení oproti stavu, který zde byl před vyhlášením ochrany PP Stříbrný vrch, a který umožnil jejich vývoj a existenci, např. nevytvářet nové lezecké cesty.

Vzhledem k tomu, že při provozování horolezecké činnosti může docházet ze strany lezců k záměrnému odstraňování dřevin a jiné vegetace ze skal a jejich okolí kvůli usnadnění výstupu, snížení vlhkosti skalního povrchu (menší lámavost horniny, omezení růstu mechů a lišejníků), apod., stanovila Správa podmínku, že takovéto úpravy horolezeckých cest nejsou na území PP Stříbrný vrch přípustné.

Správa dále stanovila zásady a povinnosti, které musí dodržovat všechny osoby provozující horolezectví na území PP Stříbrný vrch na základě tohoto rozhodnutí, a dále vyjmenovala činnosti, které nesmí lezci při provozování horolezectví vykonávat, a vybavení, které nesmí používat. A to z důvodu zajištění ochrany jednotlivých složek živé i neživé přírody na území PP Stříbrný vrch před poškozováním, rušením a dalšími negativními vlivy, ke kterým by mohlo dojít v souvislosti s neomezeným provozováním horolezectví. Jedná se zejména o používání některých technik horolezeckého výstupu a vybavení, které poškozují měkkou pískovcovou horninu, která je náchylnější k mechanickému poškození při zvýšené vlhkosti (např. až 48 hodin po dešti). V souladu s rozhodnutím Oblastní vrcholové komise Dubské skály vyloučila Správa používání chemických a minerálních látek (např. magnesium) snižujících tření na skalách. Skály na území PP Stříbrný vrch jsou tvořeny křemennými pískovci střední části jizerského souvrství (střední turon) české křídové pánve. Jelikož Správě není známo, že by byly provedeny relevantní studie, které by jednoznačně a nezaujatě potvrzovaly nebo vyvracely negativní vlivy použití magnesia na chemismus pískovcové horniny a zejména na druhy rostlin a živočichů vázané na specifické biotopy pískovcových skal, musela Správa použití těchto látek vyloučit. Kromě toho, obtížnost lezeckých cest v oblasti Stříbrného vrchu dosahuje nejvýše stupně „VIIIc“, přičemž z údajů, které žadatel přímo uvádí v aktuálně platných „Pravidlech lezení v pískovcových skalních oblastech v Čechách“ vyplývá, že k výstupu na cesty s obtížností nižší než „IXa“ je nevhodné tyto látky používat, protože nejsou součástí dlouhodobé tradice pískovcového lezení a snižují sportovní hodnotu horolezeckého výstupu.

Dle názoru Správy, by jednání v rozporu se stanovenými podmínkami vedlo k přímému či nepřímému poškozování skalních útvarů i biotopů druhů rostlin a živočichů, které se v tomto území vyskytují na místech přístupných pro člověka pouze horolezeckou technikou.

Platnost tohoto rozhodnutí byla na základě žadatelova návrhu stanovena do 31. 12. 2029 ve shodě s koncem platnosti souhlasu Správy s vyznačením horolezeckých terénů v dané lokalitě (č.j. SR/0113/KK/2019-4 ze dne 21. 11. 2019).

Z výše uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrocích.

Tímto rozhodnutím nejsou dotčeny povinnosti plynoucí z jiných právních předpisů.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu do patnácti dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u Agentury ochrany přírody a krajiny ČR – regionální pracoviště Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj. V případě, že písemnost bude uložena u provozovatele poštovních služeb, lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne převzetí rozhodnutí, nejpozději však od desátého dne ode dne jejího uložení. Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Ing. Ladislav Pořízek
ŘEDITEL SPRÁVY CHKO KOKOŘÍNSKO – MACHŮV KRAJ

Rozdělovník

Na doručenkou obdrží účastníci řízení (rozhodnutí se doručuje do vlastních rukou):

1. Účastníci řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

Český horolezecký svaz, Nádražní 29/21, 150 00 Praha 5 – Smíchov

2. Účastníci řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu:

Obec Blíževedly, Blíževedly 10, 471 04 Blíževedly